

§ 4

Tertialrapport 2 – 2013

Beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 2 för 2013 med helårsprognos.
2. Nämnden begär budgetjustering för investeringsbudget till maskiner och inventarier med 2,0 mnkr.
3. Nämnden begär budgetjustering inom stöd- och service till personer med funktionsnedsättning med 0,6 mnkr för gruppboenden som öppnar i november 2013.
4. Nämnden godkänner en ökad omslutning med 4,0 mnkr.
5. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Nämndens mål bedöms uppfyllas i allt väsentligt. Några dock inte inom given budget. Prognosen på årsutfall redovisar ett nettounderskott med 6,6 miljoner kronor före resultatöverföringar och beräknad budgetjustering. Efter resultatöverföringar och beräknad budgetjustering redovisas ingen avvikelse, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos. Nämnden begär budgetjustering för stöd- och service till personer med funktionsnedsättning med 0,6 mnkr för gruppboenden som öppnar i november 2013 och investeringsplanen med 2,0 mnkr för maskiner och inventarier.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 25 september 2013.

Dnr 319-2013-1.2.1

Förslag till beslut

Lars Svärd m.fl. (M), Malin Strid (FP), Hans Tjernström (C) och Jessica Jormtun m.fl. (MP) föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom förvaltningens förslag.

Eva Fagerhem m.fl. (S) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Forts. nästa sida

Forts. § 4

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Eva Fagerhem m.fl. (S) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) reserverade sig till förmån för eget förslag.

”Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra:

Trots Stockholms stads stora budgetöverskott för 2012 fattas det ekonomiska resurser ute i stadsdelarna. Trots att vi vet att förvaltningens tjänstemän, utifrån givna ramar, gör ett gott arbete kan vi känna oro för det underskott som redan nu prognosticeras inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd.

Förskola

Den stora andelen nybyggda förskolor i Hägersten-Liljeholmen innebär höga hyreskostnader. För att dessa kostnader inte ska skapa problem till exempel vad gäller fortsatt utbyggnad av förskoleplatser i vårt område behöver stadsdelen kompenseras ekonomiskt i högre grad än idag.

I ett antal områden har efterfrågan på barnomsorgsplatser minskat vilket kan få stora konsekvenser för enskilda förskolor. Det är viktigt att analysera orsakerna till detta.

Ekonomiskt bistånd

Förvaltningen skriver att förklaringen till att andelen bidragstagare minskar är den stora inflyttningen till stadsdelen av personer med god ekonomi. Det vore intressant att analysera orsaken till att även det faktiska antalet bidragstagare minskar för att kunna se om det handlar om att bidragstagare i större utsträckning kommer i arbete eller om det är så att de flyttar från området.

Barn och Ungdom

Det är oroande att läsa att personalomsättningen bland chefer och handläggare på barn- och ungdomsenheten har varit hög under perioden och att detta i sin tur lett till en hög arbetsbelastning. Man kan undra vad som är orsak och verkan, om det egentligen är så att personalomsättningen i själva verket är en konsekvens av en hög arbetsbelastning. Precis som förvaltningen säger så kan detta leda till akuta kostsamma placeringar varför vi ser positivt på planerna om personalförstärkningar.

Forts. nästa sida

Forts. § 4

Äldreomsorg

Vad gäller boendeplanering inom äldreomsorgen gör förvaltningen bedömningen att det finns en fortsatt risk för en överkapacitet av servicehuslägenheter i stadsdelen. För närvarande är ett 40-tal servicehuslägenheter i Fruängen och Trekanten outhyrda. Vi hävdar fortfarande att stadens riktlinjer vid bedömningar om ansökan till lägenhet i servicehus är för restriktiva. Istället för att servicehuslägenheter står tomma och genererar tomgångskostnader borde fler äldre få flytta till servicehus. Psykisk oro och frånvaro av hiss borde vara tillräckliga skäl för bifall. Likaså borde det räcka som skäl att vara över 85 år och vilja ha en plats på servicehus.

Feriejobb

Stadsdelen har i år erbjudit feriejobb till 248 av 602 sökande. Vi är inte nöjda med detta utan vi vill att alla stadsdelens ungdomar som så önskar ska erbjudas sommarjobb. I några stadsdelar har ungdomar även erbjudits arbete på jullovet vilket vi tycker skulle vara en bra idé att pröva också i Hägersten-Liljeholmen. Sommarjobb rustar ungdomarna för arbetsmarknaden, ger dem ett välbehövligt ekonomiskt tillskott samt håller dem borta från stök och bråk. Därför borde staden tillskjuta ekonomiska resurser till stadsdelsnämnderna så att alla ungdomar som så önskar kan få ett sommarjobb.

Heltidstjänster

Betydligt fler kvinnor än män arbetar inte heltid. När vi talar om kvinnors rätt till heltid brukar vi ofta tala om att offentligt anställda ska erbjudas rätt till heltid och att rätt till heltid ska vara en integrerad del av våra offentliga upphandlingar. Vi anser att förvaltningen måste bli bättre på att erbjuda heltid till anställda med ofrivillig deltid. Att under 2013 endast kunna erbjuda heltid till 17 av 60 anställda duger inte. För oss är det en viktig politisk fråga att de som arbetar i Stockholms kommun ska ha möjlighet att arbeta heltid.

Sjukfrånvaron

Ett annat nämndmål som inte kommer att uppfyllas är sjukfrånvaron där korttidsfrånvaron har ökat något. Detta är oroväckande och kan leda till att även långtidsfrånvaron, som nu minskar, kan vända upp igen. En viktig del i att minska sjukfrånvaron är att aktivt verka för en bra arbetsmiljö där personalen har en rimlig arbetsbelastning och känner att de kan påverka sin arbetssituation.”

Forts. nästa sida

Forts. § 4

Särskilt uttalande

Jessica Jormtun m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

”I rapporten beskrivs hur nämndens mål uppfylls i allt väsentligt, dock inte inom given budget. Därför måste vi återigen ställa frågan om det är bra för verksamheterna att ständigt balansera på gränsen.

De budgetjusteringar som föreslås har vi inget att invända mot. Ökningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning hade gärna fått vara högre. Detsamma gäller ökningen för maskiner och inventarier, som till stor del motiveras av det höga antalet nya förskoleavdelningar. Förutom att förse nya förskolor med god teknisk utrustning är det också en mycket bra inriktning som finns att byta ut äldre maskiner i syfte att minska energiförbrukningen.

En hög andel nybyggda förskolor är bra då lokalerna därmed bör vara mer ändamålsenliga, hälsosamma och energieffektiva. Nyare och bättre lokaler innebär dock högre hyreskostnader. Hägersten-Liljeholmen borde kompenseras mer vad gäller detta.

Det är bra att stadsdelen erbjuder mentorskap till nyexaminerade förskollärare och verksamhetsförlagd utbildning till förskollärostudenterna för att underlätta rekrytering av förskollärare.

Att valfriheten upplevs som låg inom barnomsorgen förklaras naturligtvis av bristen på förskolor. Det så kallade förskoletalet måste inte bara uppnås utan överträffas med råge i de nya hus som byggs, för att få bukt med underkapaciteten för stadsdelen som helhet.

Kan förskolorna ge barnen en trygg och säker miljö där de kan utvecklas och inhämta kunskaper? Det samlade intrycket av låga siffror för andelen förskollärare, personaltätheten, andelen nöjda föräldrar och personalens egna betyg på verksamheterna ger oss anledning att vara oroliga.

Förskolornas arbete med värderingar skulle kunna utvecklas mer. Även diskrimineringsgrunder som könsidentitet eller könsuttryck ska beaktas i det arbetet.

Våld i nära relationer ökade i sommar med närmare 30 procent. Denna ökning skulle behöva förklaras mer utförligt. Kommer ökningstakten att bestå eller var det bara tillfälligt?

Forts. nästa sida

Forts. § 4

Antalet biståndstagare i stadsdelen sjunker, men antalet personer med ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd ökar. Även detta är en ökning som skulle behöva förklaras mer utförligt. Vi skulle också vilja se svart på vitt att det minskade antalet biståndstagare verkligen beror på att fler blivit självförsörjande, att det inte beror på att de icke självförsörjande lämnat stadsdelen som en följd av den gentrifiering som pågår.

Det är positivt att 'Steget framåt' deltar i ett projekt med målet att personer med en funktionsnedsättning ska få arbete på den öppna marknaden. Vi hoppas att projektet kan få övergå till att bli en del av den ordinarie verksamheten.

Vi ser även positivt på 'Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboende' liksom feriearbete för ungdomar inom äldreomsorgen. Sådana verksamheter skulle kunna utvecklas ytterligare.

Är Stockholm en ren, vacker och trygg stad? Bland annat städningen av parker och grönområden lämnar ofta mycket att önska, det är vår bild av situationen. De ibland överfulla återvinningskärlen är ett annat problem i stadsdelen.

Miljöarbetet skulle kunna utvecklas rejält. Bland annat behöver andelen miljöbränsle i stadens miljöbilar öka ordentligt. Årsmålet för andelen matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling borde vara högre.

Genom kultur- och föreningsbidrag bidrar nämnden till möjligheter för medborgare att utöva kulturverksamheter. De medel som avsatts för den sortens bidrag till kulturen är dock mycket blygsamma. Satsningar på lek, rekreation och spontanidrott syns vara villkorade av olika exploateringsprojekt. Här ser vi att budgeten för investeringar i parkmark med mera behöver förstärkas.

Arbetet med ökad trygghet för äldre samt att skapa tryggare och trivsammare centrum skulle behöva påskyndas.

När det gäller årsmålen för ungdomars användning av alkohol, narkotika och tobak är vi väldigt förbryllade över att mål och utfall överensstämmer exakt på decimaler av procent. Årsmålen är också extremt lågt satta. Om 72 procent av eleverna i årskurs 2 på gymnasiet inte använder narkotika innebär det att 28 procent använder narkotika. Mer än var fjärde elev använder narkotika! Det är för mycket.

Forts. nästa sida

Forts. § 4

Ett annat exempel är årskurs 9 där drygt tre av fem använder alkohol. Vi kan inte vara nöjda med att bara två av fem ungdomar i årskurs 9 inte använder alkohol! Det är på tok för lågt. Var är visionerna?

Vad gäller tillgängligheten till verksamheter och lokaler är det viktigt att förvaltningen och nämnden vid nyanläggning och upprustning tar hjälp av den expertis som finns så att inte fel begås. Rådet för funktionshinderfrågor ska också få vara delaktiga i planeringen vid nyanläggning och upprustning.

Tillgänglighet handlar inte enbart om den fysiska miljön. Det är också viktigt att granska och förbättra information och kommunikation ur tillgänglighetssynpunkt. Även de e-tjänster som tas fram ska kunna användas av alla. Tekniken ska anpassas efter användarna, inte tvärtom.

Inom äldreomsorgen är nöjdheten med hemtjänstutförarna låg. Upplevelsen av att kunna påverka hur tjänsterna utförs bedöms också som låg. Det behövs mer resurser till hemtjänsten så att tiden med de äldre kan öka. På äldreboendena arbetas det med måltidssituationerna, antagligen för att de äldre ska få i sig tillräckligt med näring. Arbetet för att minska undernäringen hos de äldre måste fortsätta.

Vi tror att det finns mycket mer som kan göras för att ge äldre människor möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Problemet med överkapacitet av servicehuslägenheter har vi tidigare föreslagit en lösning på, nämligen att revidera stadens riktlinjer för handläggning av ärenden inom äldreomsorgen. I väntan på det skulle underskottet kunna minskas genom att göra det möjligt att hyra ut tomma lägenheter på korttidskontrakt till studenter och andra som står utan bostad.

Hur det ser ut med nöjdheten med olika tjänster som utförs är förstås kopplat till de anställdas upplevelse av 'Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare'.

Alla som velat ha heltid har inte kunnat erbjudas det på grund av att det inte gått att pussla in i verksamheterna. Några har fått fler timmar men fortsatt deltid. Strävan efter heltid sägs vara uppmärksammas vid nyrekrytering. Betyder det att heltid är det enda som erbjuds i samband med nyanställningar? Den anställda som vill arbeta heltid ska ha rätt till det, samtidigt som möjligheten till deltid eller timanställning måste finnas kvar för den som trivs bra med det.

Forts. nästa sida

Forts. § 4

Sjukfrånvaron är hög och korttidsfrånvaron ökar inom verksamheterna, vilket är oroväckande och kan leda till att även långtidsfrånvaron, som nu minskar, vänder uppåt igen.

Avslutningsvis beskrivs hur stadsdelens verksamheter är kostnadseffektiva. Det är bra. Vi vill att staden utöver det också ska vara en ansvarstagande 'konsument' av varor och tjänster. Vid upphandlingar borde därför tydligare miljökrav samt sociala och etiska krav ställas. Det ser vi som en självklar parameter att räkna med när det ska bedömas vad som är kostnadseffektivt, på längre sikt och för fler än de människor som finns i vår absoluta närhet.”
